

تأثیر عصاره دارچین بر روی سطوح اجزای پروتئینی سرم خون در موش نژاد بالب سی

مهرداد مدرسی^{۱*}

^۱دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان (اصفهان)، دانشکده کشاورزی، گروه علوم دامی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۰/۳/۲۲ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۷/۲۶

چکیده

زمینه و هدف: دارچین یکی از قدیمی‌ترین گیاهان دارویی است که در طب سنتی خواص درمانی زیادی دارد. هدف این مطالعه تعیین اثر عصاره دارچین بر روی سطوح اجزای پروتئینی سرم خون در موش نژاد بالب سی بود.

روش بررسی: در این مطالعه تجربی، تعداد ۴۰ سر موش نر کوچک آزمایشگاهی نژاد بالب سی انتخاب شدند و به صورت تصادفی به ۵ گروه شامل؛ کنترل، دارونما و ۳ گروه تیمار تقسیم شدند. حیوانات گروه‌های تیمار به ترتیب سه دوز ۵۰، ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم در روز از عصاره دارچین را به صورت تزریق درون صفاقی به مدت ۲۰ روز دریافت کردند. گروه شاهد در این مدت هم حجم عصاره، سرم فیزیولوژی دریافت نمودند و در گروه کنترل تزریق انجام نشد. سپس با انجام خون‌گیری از قلب حیوانات، سطوح سرمی آلبومین، پره آلبومین آلفا گلوبولین ۱، آلفا گلوبولین ۲، بتا گلوبولین و گاما گلوبولین‌ها اندازه‌گیری شدند. داده‌ها با آزمون آماری آنالیز واریانس یک طرفه تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که سطح پره آلبومین در دو گروه ۱۰۰ و ۲۰۰ تیمار دوزهای عصاره در مقایسه با گروه کنترل کاهش یافت ($p < 0/05$)، میزان آلفا-گلوبولین ۱ و بتا ۲-گلوبولین در گروه دریافت کننده دوز ۲۰۰، میزان آلفا گلوبولین ۲ در گروه ۱۰۰ و گاما در گروه ۱۰۰ و ۲۰۰ افزایش معنی‌داری داشت ($p < 0/05$)، ولی آلبومین در گروه ۲۰۰ کمتر از گروه کنترل بود ($p < 0/05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج، به نظر می‌رسد که عصاره دارچین قادر است تأثیر قابل ملاحظه در تولید گلوبولین‌ها داشته باشد و کاهش سنتز آلبومین را می‌توان به عنوان یک نشانه در تغییر فعالیت سلول‌های کبدی در نظر گرفت.

واژه‌های کلیدی: دارچین، پره آلبومین، آلبومین، الکتروفورز

*نویسنده مسئول: مهرداد مدرسی، اصفهان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان، دانشکده کشاورزی، گروه علوم دامی

Email: mehrdad_modaresi@hotmail.com

مقدمه

گیاه بیشتر به دلیل روغن فرار آن می‌باشد. ترکیب‌های اصلی این اسانس شامل؛ سینامالدهید، اوژنول و سافرول فعالیت‌های شبیه به انسولین دارند و می‌توانند در درمان دیابت مفید باشند (۴ و ۱). همچنین تأثیر این ترکیب‌ها در کاهش تری‌گلیسرید، کلسترول و لیپوپروتئین با دانسیته پایین خون مثبت می‌باشد (۵). دارچین به دلیل خاصیت ضد قارچی و ضد باکتریایی خود بر ضد انواع پاتوژن‌های مهم بدن از جمله؛ اشرشیا کلی، هلیکوباکترپیلوری و کاندیدیا آلبیکانس کاربرد دارد (۶). مصرف این ادویه به دلیل خاصیت آنتی‌اکسیدانی قوی آن مانع اکسیداسیون مواد آلی در بدن و سبب کاهش رادیکال‌های آزاد می‌شود (۷). پژوهش‌ها نشان می‌دهد عصاره دارچین در ترمیم زخم‌های ایجاد شده بر رات‌های ویستار مؤثر می‌باشد. سایر اثرات این گیاه شامل؛ اثر در درمان تهوع و اسهال و تأثیر بر بالابردن قدرت فهم و درک نیز به اثبات رسیده است (۸-۱۰).

با توجه به این که امروزه داروهای گیاهی به یکی از اشکال دم کرده، جوشانده، عصاره، پودر، شربت، پماد، ضماد و اسانس (اغلب به صورت تقطیر با بخار آب) مصرف شده و در بازار موجود می‌باشند و نکته مهم در ارتباط با مصرف داروهای گیاهی دوز

دارچین گیاهی با نام علمی *Cinnamomum zeylanicum* و نام عمومی Cinnamon می‌باشد. این درخت همیشه سبز به خانواده برگ بوها^(۱) تعلق دارد و بومی سریلانکا و مناطق جنوب شرقی هند می‌باشد (۱). دارچین با طعم تند و تیز خود گرچه بیشتر در آشپزخانه استفاده می‌شود، ولی از مصارف درمانی آن نباید غافل ماند. این گیاه یکی از قدیمی‌ترین گیاهان دارویی است که در طب سنتی به عنوان دارویی مهم کاربرد داشته است (۱).

قسمت‌های مختلف گیاه دارچین شامل؛ برگ، گل، میوه و پوست دارای ترکیب‌ها و اسانس‌هایی می‌باشند که از نظر ترکیب‌های شیمیایی شباهت‌هایی با یکدیگر دارند. نشان می‌دهد که این قسمت گیاه حاوی اسانس (روغن فرار)^(۲) با بویی مطبوع می‌باشد. میزان این اسانس حدود ۰/۵ تا ۲/۵ درصد برآورد می‌شود. این اسانس خود از چند ترکیب دیگر شامل؛ سینامالدهید^(۳) (۷۶-۵۵ درصد)، اوژنول^(۴) (۱۸-۵ درصد) و سافرول^(۵) (کمتر از ۲ درصد) تشکیل شده است، دیگر ترکیب‌های شیمیایی تشکیل دهنده پوست دارچین شامل؛ سینامیک اسید^(۶)، کادینن^(۷)، کاریوفیلن^(۸)، تانن‌ها، فنل‌ها، دی‌ترپن‌ها، ترکیب‌های قندی و موسیلاژی متفاوت و مقداری کمی کومارین^(۹) می‌باشند (۲).

قسمت‌های مختلف این گیاه از جمله پوست آن خواص درمانی زیادی دارد به طوری که مصرف آن باعث تقویت قلب، معده و روده‌ها، بهبود فعالیت کلیه‌ها و افزایش نیروی جنسی می‌شود (۳). ارزش دارویی این

- 1-Lauraceae
- 2-Volatile oil
- 3-Cinnamaldhyde
- 4-Eugenol
- 5-Safrol
- 6- Cinnamic acid
- 7-Cadinene
- 8-Caryophyllene
- 9-Coumarin

مصرفی آن است(۶)، هدف این مطالعه تعیین اثر مصرف سه دوز عصاره دارچین در طب گیاهی بر میزان پروتئین‌های سرم خون موش نژاد بالبسی بود.

روش بررسی

در این مطالعه تجربی که در سال ۱۳۸۹ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد فلاورجان انجام شد، از ۴۰ سر موش کوچک آزمایشگاهی از نژاد بالبسی^(۱) در محدوده وزنی 5 ± 30 گرم استفاده شد. موش‌ها در قفس‌های جداگانه قرار داده شدند. حیوانات به مدت ۲ ماه تحت مراقبت در شرایط آزمایشگاهی و رسیدن به مرحله بلوغ قرار گرفتند. در طی این مدت و همچنین در طول دوره تزریق، نمونه‌ها از غذا و آب یکسان، دمای ثابت ۳۲-۲۸ درجه سانتی‌گراد و پریود نور طبیعی بهره گرفتند.

پروتکل این تحقیق بر اساس قوانین بین‌المللی در مورد حیوانات آزمایشگاهی انجام گردید و در کمیته اخلاق دانشگاه به تصویب رسید.

یک هفته قبل از شروع تزریقات نمونه‌ها به طور تصادفی به ۵ گروه مساوی شامل؛ کنترل، دارونما و تیمار ۱، ۲ و ۳ تقسیم شدند. هر یک از گروه‌ها در قفس‌های جداگانه قرار گرفتند.

جهت تهیه عصاره پوست دارچین تهیه شده را به قطعات کوچک تقسیم نموده و با استفاده از آسیاب این قطعات را پودر نموده و ۳۰ گرم از این پودر را درون یک ارلن استریل قرار داده و ۴۰

سی‌سی سرم فیزیولوژی به آن اضافه گردید. سپس به مدت ۲۴ ساعت در محیط خنک قرار داده شد، پس از یک شبانه روز با استفاده از دستگاه شیکر مجدداً محتویات ارلن به مدت ۵ دقیقه کاملاً مخلوط می‌شد. در این مرحله پس از صاف کردن نمونه به وسیله کاغذ واتمن و محاسبه مقدار باقیمانده عصاره در محلول، غلظت دارچین در محلول مادر مشخص شد و دوزهای مورد نظر تهیه شدند.

گروه کنترل در شرایط مشابه با گروه‌های تیمار، ولی بدون انجام تزریق در مدت زمان آزمایش نگهداری شدند. به منظور حصول اطمینان از عدم تأثیر تزریقات، روزانه به گروه دارونما به میزان ۰/۵ سی‌سی سرم فیزیولوژی تزریقی با دوز ۰/۵ تزریق شد.

موش‌های گروه تیمار ۱، ۲ و ۳ به ترتیب؛ ۵۰، ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم در روز عصاره دارچین به میزان ۰/۵ سی‌سی به صورت تزریق داخل صفاقی دریافت کردند. تزریقات به صورت یک روز در میان و بین ساعات ۸-۶ عصر انجام گرفت. پس از مدت زمان ۲۰ روز از هر یک از نمونه‌ها حدود ۱ سی‌سی خون گرفته شد و جهت انجام تست‌های مورد نیاز به آزمایشگاه منتقل گردید.

خون گرفته شده در لوله‌های آزمایش ریخته شده و در دستگاه سانتریفوژ با دور ۲۵۰۰ قرار داده شدند تا پلاسما آن کاملاً جدا شود. با استفاده از

1-Balb/c

بر اساس نتایج حاصله میانگین غلظت آلفاگلوبولین ۱ موش‌های گروه تیمار ۳ و کنترل تفاوت معنی‌داری دارند ($p < 0.05$). در حالی که میانگین غلظت پروتئین آلفا گلوبولین ۲ موش‌های گروه تیمار ۲ و کنترل اختلاف معنی‌داری را نشان دادند ($p < 0.05$) (نمودار ۲).

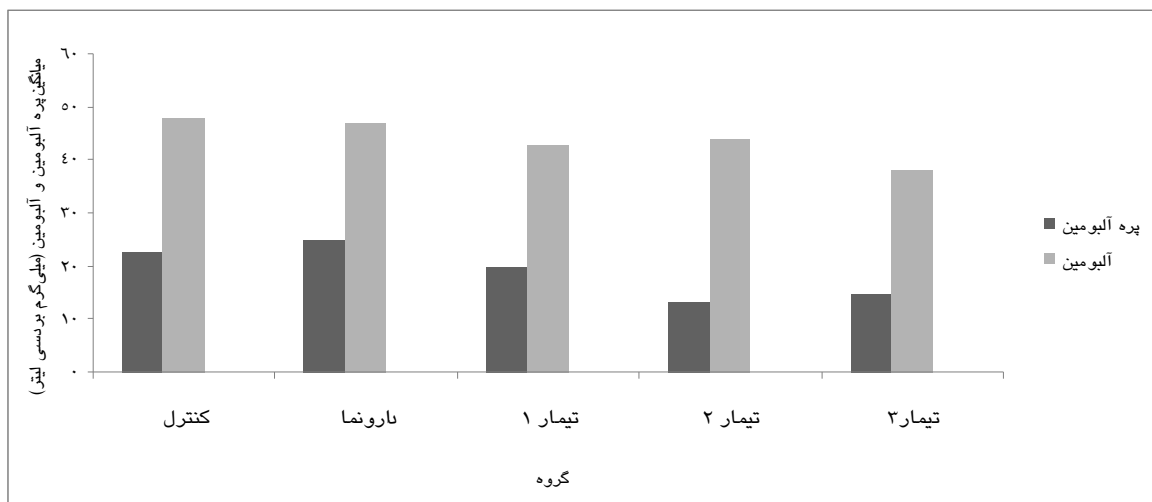
میانگین غلظت پروتئین بتا گلوبولین موش‌های گروه تیمار ۳ و کنترل تفاوت معنی‌داری داشتند ($p < 0.05$) (نمودار ۳). همچنین مقایسه میانگین غلظت پروتئین گاما گلوبولین اختلاف معنی‌داری را بین موش‌های گروه‌های تیمار ۲، ۳ و کنترل نشان داد ($p < 0.05$) (نمودار ۴)، در حالی که میانگین غلظت پروتئین کل گروه‌های تیمار با گروه کنترل اختلاف معنی‌داری نداشتند ($p > 0.05$).

الکتروفورز با ماده زمینه ای استات سلولز نمونه‌ها روی ژل لکه‌گذاری شدند و باندهای مختلفی ایجاد نمودند. بعد از رنگ‌آمیزی با دانسیتومتر نمودار هر باند تعیین گردید.

داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS^(۱) و آزمون‌های آماری آنالیز واریانس یک طرفه^(۲) و آزمون دانکن^(۳) تجزیه و تحلیل شدند.

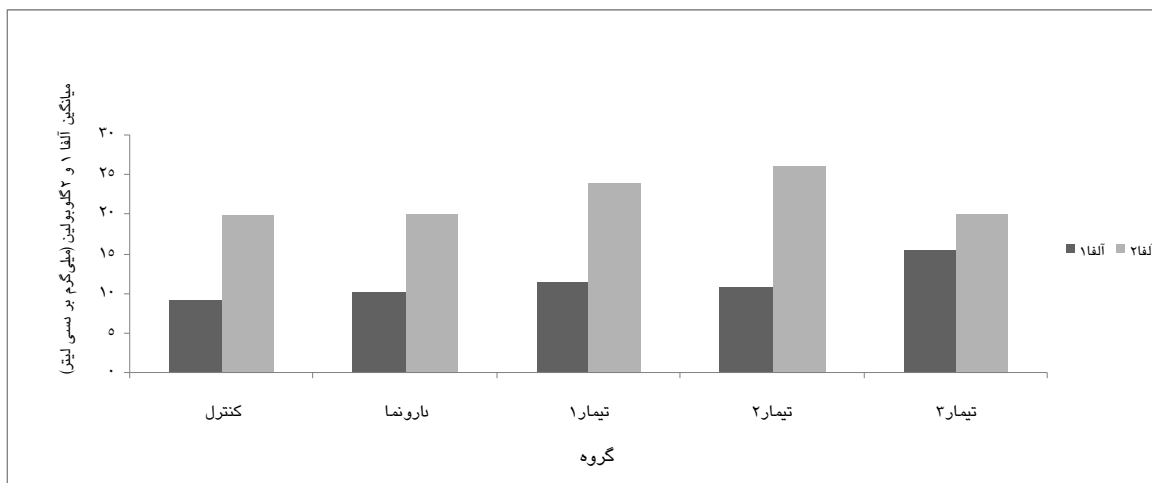
یافته‌ها

نتایج مطالعه نشان داد، میانگین پره آلبومین موش‌های گروه‌های تیمار ۲ و ۳ با گروه کنترل تفاوت معنی‌داری دارند ($p < 0.05$). همچنین میانگین غلظت آلبومین موش‌های گروه تیمار ۳ و کنترل تفاوت معنی‌داری را نشان دادند ($p < 0.05$) (نمودار ۱).

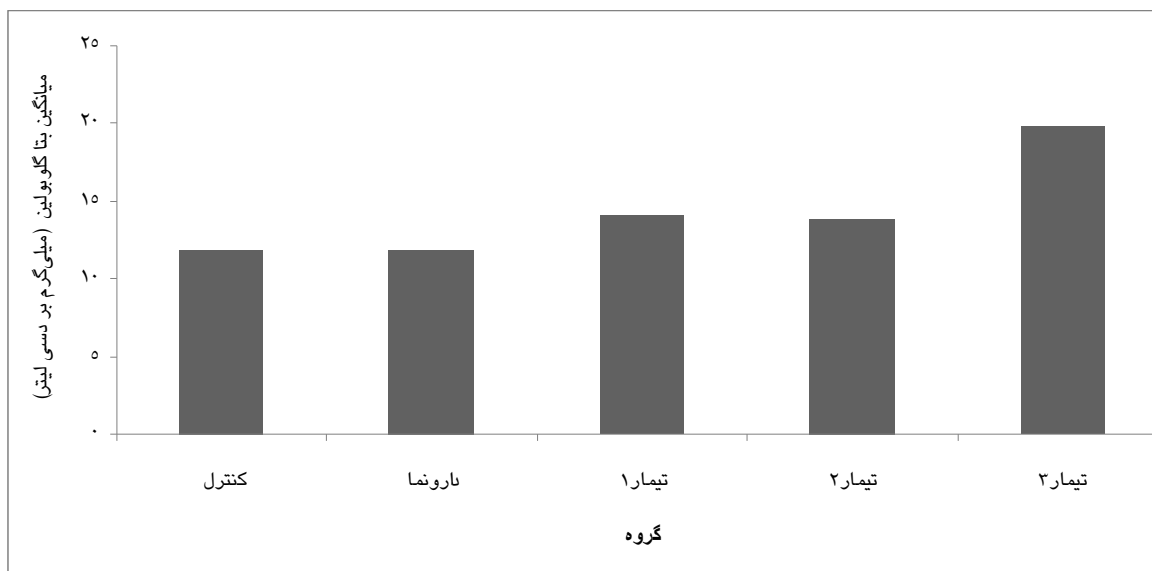

نمودار ۱: مقایسه میانگین پره آلبومین و آلبومین در سرم گروه‌های مورد مطالعه

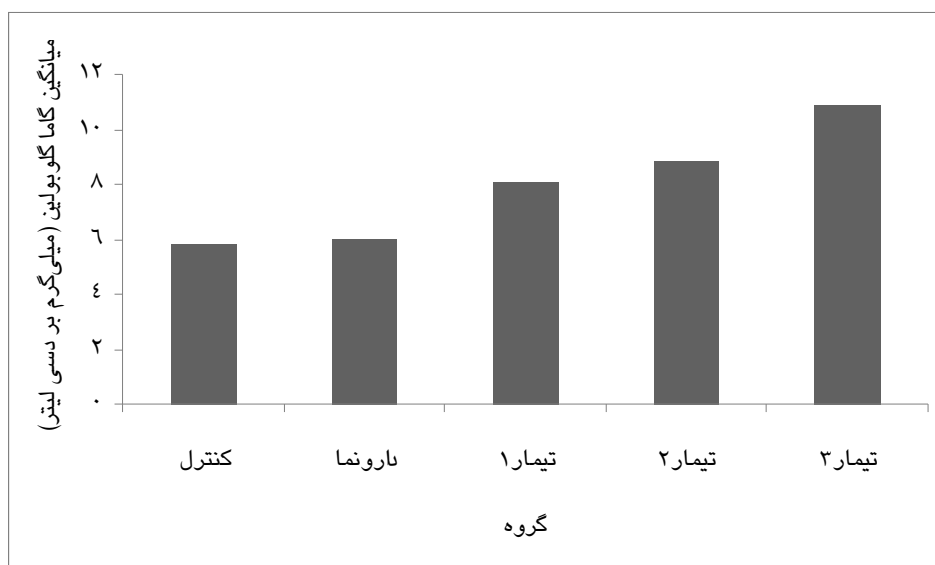
1-Statistical Package for Social Sciences
1-One-Way Analysis of Variance
3- Duncan Test

نمودار ۲: مقایسه میانگین آلفا ۱ و آلفا-۲ گلوبولین در سرم گروه‌های مورد مطالعه

نمودار ۳: مقایسه میانگین بتا گلوبولین سرم گروه‌های مورد مطالعه

نمودار ۴: مقایسه میانگین گاما گلوبولین سرم گروه‌های مورد مطالعه

بحث

با توجه به نقش گیاهان دارویی در درمان بیماری‌ها و اثرات وابسته به دوز این ترکیبات تعیین میزان مصرف عصاره‌های گیاهی از ارزش بالایی برخوردار است (۶). هدف این مطالعه تعیین اثر مصرف سه دوز عصاره دارچین بر میزان پروتئین‌های سرم خون موش نژاد بالبسی بود.

نتایج این مطالعه نشان دهنده افزایش معنی‌داری در مقدار آلفا-۱-گلوبولین در گروه دریافت کننده دوز ۲۰۰ میلی‌گرم عصاره دارچین بود. بیشترین جزء آلفا-۱-گلوبولین‌ها را آلفا-۱-آنتی‌تریپسین تشکیل می‌دهد (۱۱ و ۱۲). کمبود آلفا-۱-آنتی‌تریپسین با آمفیزم و نوعی بیماری کبدی ارتباط دارد (۵). آلفا-۱-آنتی‌تریپسین یکی از گلیکوپروتئین‌های سرم است که در پاسخ به آماس حاد افزایش می‌یابد، ولی این افزایش از نقطه نظر بالینی ویژگی اندکی دارند و مختص به بیماری خاصی نیستند (۱۱).

استفاده از عصاره دارچین، تغییر معنی‌داری را در مقدار آلفا-۲-گلوبولین در گروه دریافت کننده دوز ۱۰۰ میلی‌گرم به وجود آورد. در سندرم نفروتیک، با از دست رفتن سایر پروتئین‌های کوچک، مقدار آلفا-۲-ماکروگلوبولین به ده برابر یا حتی بیشتر افزایش می‌یابد. در این بیماری پروتئین‌های با وزن کم به ویژه آلبومین فیلتره می‌شوند و در ادرار ظاهر می‌گردند و در الگوی الکتروفورزی افت آلبومین و افزایش آلفا-۱-گلوبولین و آلفا-۲-ماکروگلوبولین به چشم می‌خورد (۱۰).

کاهش مقدار آلبومین در گروه دریافت کننده دوز ۲۰۰ میلی‌گرم عصاره دارچین و افزایش در مقدار آلفا-۲-گلوبولین در گروه‌های تجربی دریافت کننده دوز ۱۰۰ میلی‌گرم عصاره نشان می‌دهد که احتمالاً مقادیر افزایش‌دهنده دارچین، تغییری در نفوذپذیری مویرگ‌های گломروولی ایجاد کرده است. در این مطالعه، افزایش معنی‌داری نیز در مقدار بتا-گلوبولین در گروه دریافت کننده دوز ۲۰۰ میلی‌گرم عصاره به چشم می‌خورد. بیشترین جزء پروتئین بتا-گلوبولین را ترانسفرین تشکیل می‌دهد. این پروتئین، یون‌های فریک را از ذخایر داخل یاخته ای آهن یا فریتین مخاطی، به مغز استخوان انتقال می‌دهد. تنظیم ترجمه RNA پیامبر مولکول ترانسفرین در کبد (محل تولید آن)، متناسب با مقدار آهن خون و آهن موجود در اطراف هپاتوسیت‌ها صورت می‌گیرد (۱۰).

بررسی داروها از نظر قدرت مهار کنندگی سیستم ایمنی کاملاً ضروری است. این مسئله در مطالعه‌های توکسیکولوژی با تکرار دوزها و استفاده از روش‌های کلینیکی و آسیب‌شناسی تشریحی استاندارد، انجام می‌شود که عبارت از: تعیین علائم بیوشیمیایی سرم مثل: سطوح گلوبولین، هماتولوژی، اطلاعات پاتولوژی، وزن اندام‌های وابسته به سیستم ایمنی و آزمایش‌های بافتی در مورد بافت‌های وابسته به سیستم ایمنی می‌باشند (۱۳). کاهش در سطوح گلوبولین سرم می‌تواند نشان دهنده زوال تولیدات ایمنوگلوبولین‌ها باشد. اگر چه کاهش سطوح سرم یک شاخص نسبتاً غیر حساسی است، به دلیل فعالیت

پیشنهاد می‌شود، که در تحقیق‌های تکمیلی دامنه وسیع‌تری از دوز مصرفی مورد استفاده قرار گیرد.

تقدیر و تشکر

این مطالعه با حمایت مالی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فلاورجان انجام شد. از کلیه همکارانی که در اجرای این طرح ما را یاری نمودند، سپاسگزاری می‌شود.

طبیعی سیستم ایمنی باید با آنتی‌ژن مبارزه شود و پاسخ آنتی‌بادی برای تعیین مهار کنندگی سیستم ایمنی ارزیابی شود (۱۴). به نظر می‌رسد که دارچین اثری روی فعالیت سیستم ایمنی در موش‌های مبتلا به برخی بیماری‌ها ندارد (۸).

بر اساس نتایج این مطالعه میزان گامما گلوبولین‌ها در گروه‌های دریافت کننده دوز ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی‌گرم عصاره دارچین افزایش نشان داد. باید توجه داشت که این مطالعه بر روی موش‌های کوچک آزمایشگاهی انجام گرفت و شاخص ایمنی، ایمنوگلوبولین‌ها بودند که از دسته ایمنی اختصاصی هومورال محسوب می‌شوند (۱۰). در این مطالعه با تزریق دارچین، مقدار پروتئین کل سرم موش‌ها افزایش معنی‌داری نداشت، در برخی از این گروه‌ها احتمالاً به علت افزایش مقدار آلفا-۲ گلوبولین و کاهش میزان آلبومین، نسبت پروتئین کل تغییری نشان نداده است. مقدار آلبومین و گلوبولین‌ها و همچنین نسبت این دو پروتئین تصویری از عمل کبد را نشان می‌دهد. کاهش در مقدار آلبومین و افزایش در مقدار بتا- گلوبولین نشان می‌دهد، که تزریق عصاره دارچین باعث افزایش در فعالیت کبد می‌شود.

نتیجه‌گیری

در مجموع این مطالعه نشان داد که اثر عصاره هیدروالکلی دارچین بر پروتئین‌های خونی وابسته به دوز بوده و این مطلب می‌تواند در طب گیاهی مورد توجه قرار گیرد. با توجه به اثر وابسته به دوز دارچین

REFERENCES:

1. Anderson RA, Broadburst CL, Polansky MM, Schmidt WF, Khan A, Flanagan VP, et al. Isolation and characterization of polyphenol type A polymers from cinnamon with Insulin-like biological activity. *J Agric Food Chem* 2004; 52(1): 65-70
2. Khan A, Sfdar M, Ali Khan MM, Khattak KN, Anderson RA. Cinnamon improves glucose and lipids of people with type 2 diabetes. *Diabetes Care* 2003; 26(12):3215-8.
3. Shah AH, AL-Shareef AH, Ageel AM, Qureshi S. Toxicity studies in mice of common spices Cinnamomum zeylanicum bark and piper longum fruits. *Plant Food for Human Nutrition* 1998;52: 231-9.
4. Gurdip S, Maurya MP, Cesar AN, Catalan A. Comparison of chemical, antioxidant and antimicrobial studies of cinnamon leaf and bark volatile oil. *Food and Chemical Toxicology* 2007; 45(9): 1650-61.
5. Sang B, Wolters M, Schmitt B, Kelb K, Lichtinghagen R, Stichterth DO, et al. Effect of cinnamon extract on plasma glucose, HbA_{1c} and serum lipid in diabetes mellitus type 2. *European Journal of Clinical Investigation* 2006; 36(5): 340-4.
6. Braun L, Cohen M., Herbs and supplement An evidence-based guide, sydney. 2th ed. New York: Elsevier Mosby publishers; 2005; 808.
7. Calnan CD. Cinnamon dermatitis from an ointment. *Contact Dermatitis* 1976; 2(3): 167-70.
8. Dhuley JN. Antioxidant effects of cinnamon (Cinnamomum verum) bark and greater cardamom (Amomum sabulatum) seeds in rats fed high fat diet. *Indian J Exp Biol* 2005; 37: 238-42.
9. Chericoni S, Prieto JM, Iacopini P, Cioni P. In vitro activity of essential oil of Cinnamomum zeylanicum and eugenol in peroxynitrite induced oxidative processes. *J Agric food Che* 2005; 53(12): 4762-5.
10. Dugenci SK, Arda N, Candan A. Some medicinal plants as immunostimulant for fish. *J Ethnopharmacol* 2003; 88(1): 99-106.
11. Bauer R, Jurcic K, Puhmann J, Wagner H. Immunologische in-vivo-und in-vitro-Untersuchungen mit Echinacea Extrakten. *Arzneim-Forsch Drug Res* 2003; 38(1): 276-81.
12. Jayaprakosha GK, Jagan MR, Sakariah KK. Volatile constituents from Cinnamomum zeylanicum fruit stalks and their antioxidant activities. *J Agric Food Chem* 1988; 51(15): 4344-8.
13. Jarvill-Taylor KJ, Anderson RA, Graves DJ. A hydroxychalcone derived from cinnamon functions as a mimetic for insulin in 3T3-L1 adipocytes. *J Am Coll Nutr* 2001; 20(4):327-36.
14. Qin B, Nagasaki M, Ren M, Bajotto G, Oshida Y, Sato Y. Cinnamon extract (traditional herb) potentiates in vivo insulin-regulated glucose utilization via enhancing insulin signaling in rats. *Diabetes Res Clin Pract* 2003; 62: 139-48.
15. Khan A, Safdar M, Khan MMA, Khattak KN, Anderson RA. Cinnamon improves glucose and lipids of people with type 2 diabetes. *Diabetes Care* 2003; 26(12): 3215-8.

The Effect of Cinnamon Extract on Serum Proteins Levels of Male Balb/c Mice

Modaresi M^{*}

¹Department of Agriculture , Khorasgan Branch , Islamic Azad University, Isfahan , Iran

Received: 12 Jun 2011 Accepted: 18 Oct 2011

Abstract

Background & Aim: Cinnamon is a plant with many pharmaceutical effects. The present research evaluated the effects of Cinnamon bark extract on serum proteins level in male Balb/c mice.

Methods: In this experimental study, 40 small Balb/c mice were chosen and divided into 5 groups: a control group, a case group, and three treatment groups. Normal saline was administered as placebo to the case group while the control group received no injections. Cinnamon extract in doses of 50, 100 and 200 mg/Kg/48hr were injected intraperitoneally for 20 days to treatment groups. The levels of pre albumin, albumin, alpha-1, alpha-2, beta and gamma globulins were separated electrophoretically and calculated from the pattern of electrophoretogram.

Results: The result indicated that the levels of pre albumin decreased significantly in two experimental groups (doses of 50 and 100 mg/kg), the levels of alpha-1 and beta in 200 group, alpha-2 level in 100 and gamma in 100 and 200 groups increased significantly. The injection of 100 mg/Kg/48h extract of Cinnamon decreased ($p < 0.05$) the albumin level in plasma in treatment group as compared to the control group.

Conclusion: Results of this study indicated that the serum level of globulins has not changed dramatically by the extract of Cinnamon. Since albumin synthesis occurs in the liver cells, thus administration of Cinnamon may affect the function of liver cells.

Keywords: Cinnamon, Pre albumin, Albumin, Electrophoresis

***Corresponding Author: Modaresi M**, Department of Agriculture , Khorasgan Branch , Islamic Azad University, Isfahan , Iran
Email: mehrdad_modaresi@hotmail.com